

DERİ VE YUMUŞAK DOKU İNFEKSİYONLARI HASTA YÖNETİMİ

Prof. Dr. Neşe SALTOĞLU
İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi
Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji
AD

SUNUM

- Deri ve yumuşak doku infeksiyonları nelerdir ?
- Tanımlar
- Sorumlu etkenler
- İnsidans
- Risk faktörleri
- Tanıya yaklaşım
- Tedavi

Deri-Yumuşak Doku İnfeksiyonunda Sorunlar

- 1. Deri-yumuşak doku infeksiyonları sıklığı ve **infeksiyonun şiddetinde** önemli artış
  - **Hastaneye başvuru** %29 oranında artış
    - Edelsberg J, Emerg Infect Dis 2009;15:1516-8.
  - **Acil poliklinik başvurusu** 1,2 milyondan 3,4 milyona artış
    - Pallin DJ,et al. Clin Infect Dis 2009; 49:901-7.
- 2. Etken mikroorganizmalarda antibiyotiklere **direnç artışı** !

Deri-yumuşak doku infeksiyonlarının gelişimini kolaylaştıran faktörler

- İmmun sistem bozuklukları
- Deri frajilitesi
- Ödem
- Travma
- Bası
- Altta yatan kronik hastalıklar
- Diyabet
- Kateterler(üriner, i.v kateter, beslenme tüpleri gibi)patojen mikroorganizmalar için giriş kapısı

Öyküde sorgulanmalı

- Hastaların bulunduğu coğrafi bölge
- Seyahat öyküsü
- Travma öyküsü
- Cerrahi girişim öyküsü
- Hayvan teması, böcek ısırması
- Bağışıklık sisteminin durumu

Saltoğlu N, Camcıoğlu Y. TC. Sağlık Bakanlığı DYDİlarına Yaklaşım ,
2015

Komplike olmayan deri infeksiyonları

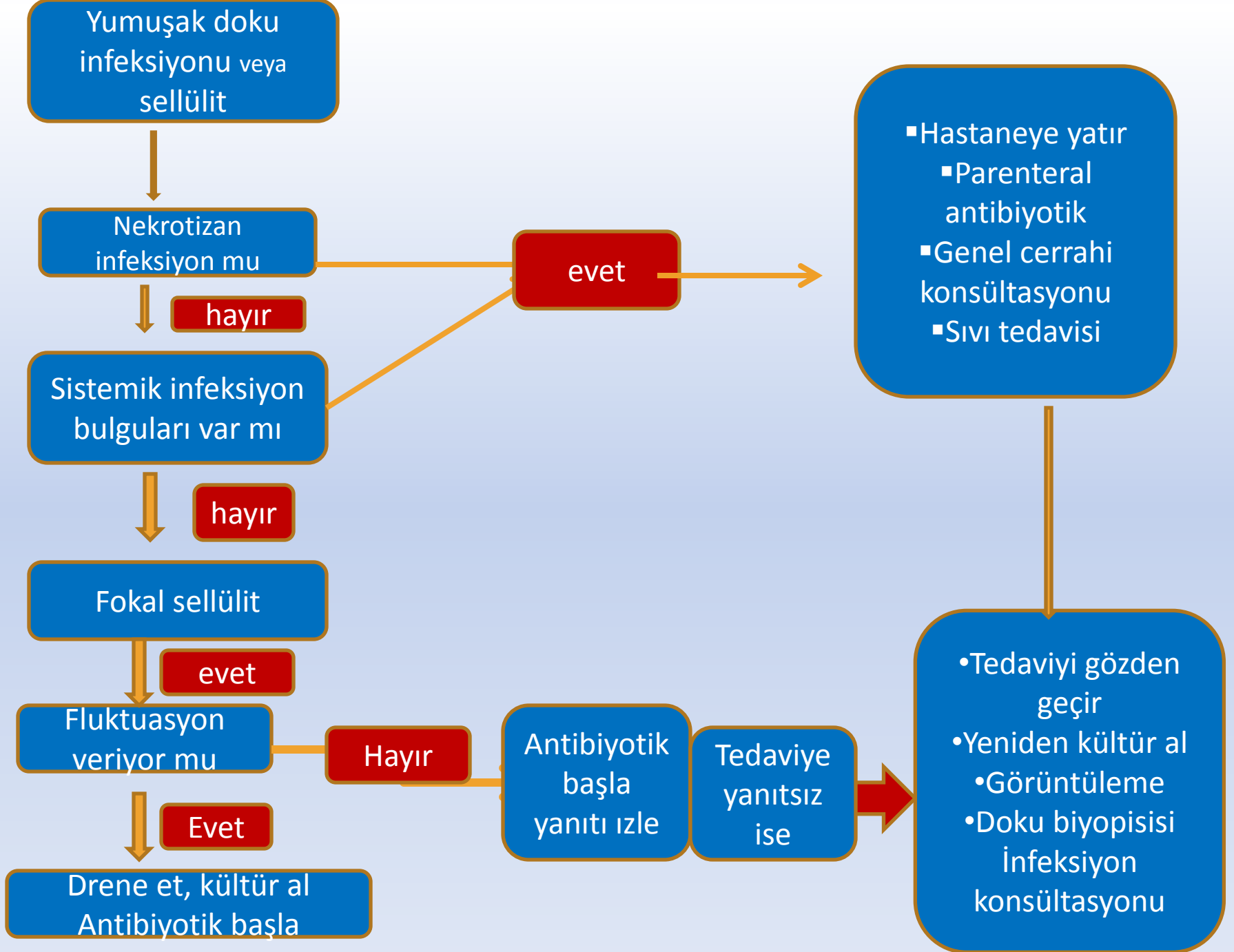
- Impetigo
- Ektima
- Fronkül
- Follikülit
- Yüzeyel selülit
- Erizipel

Komplike deri infeksiyonları

- Şiddetli selülit
- Şiddetli erizipel
- Karbonkül

Komplike deri-yumuşak doku infeksiyonları

- Perianal apseler
- Nekrotizan fasiit
- Gazlı gangren
- Diyabetik Ayak İnfeksiyonu
- Piyomiyozit

DYDİ Sorumlu mikroorganizmalar

- **İmpetigo**
  - *A grubu beta hemolitik streptokoklar ve S. aureus C, G ve diğer streptokok grupları*
- **Kutanöz apse**
  - En sık *S. aureus*
- **Fronkül ve karbonkül**
  - En sık *S. aureus*
- **Selülit**
  - *S. aureus ve Grup A beta hemolitik streptokoklar*
- **Erizipel**
  - *Sıklıkla Grup A beta hemolitik streptokoklar*

Klinik yaklaşım

Yaranın görünümü ve İnfeksiyonun şiddeti değerlendirilmeli

- Hafif şiddetli
İnfeksiyon bulguları deride eritem, ödem, ağrı, hassasiyet, ısı artışı
- Deri lezyonu saptanan ve mental değişikliği olan hastada **komplike DYDİ'u** düşünülmeli ve ileri tetkik için hastaneye gönderilmelidir.

Hangileri KDYDİ:

1. Nekrotizan DYDİ'ları
2. Sistemik toksisite bulgularının varlığı
3. Cerrahi Alan infeksiyonu olması

Stevens DL, Bisno AL, Chambers HF, et al. Practice guidelines for the diagnosis and management of skin and soft tissue infections: 2014 update by the Infectious Diseases Society of America. Clin Infect Dis. 2014;59(2):10-52. doi: 10.1093/cid/ciu444.

Impetigo

- Epidermis ile sınırlı olan derinin yuzeyel bakteriyel infeksiyonu
- Etken: *A grubu beta hemolitik streptokoklar* ve *S. aureus C, G* ve diğer streptokok grupları

Yüz ve ekstremitelerde, çok sayıda, büllöz veya non-bülloz karakterde Sistemik semptomlar yoktur. Bölgesel LAP görülebilir.

- Impetigo kontagioza

İmpetigo

- Tanı:
- Pü veya eksudadan alınan örneğin Gram boyama ve kültürü yapılarak etken belirlenebilir.
- Tipik olgularda örnek alınmaksızın da tedavi başlanabilir.

Büllöz İmpetigo

•İmpetigo Tedavi

- Bülloz ya da büllöz olmayan impetigo oral ya da topikal antimikrobiyalle tedavi edilebilir.
  - Topikal tedavi süresi 5 gündür.
- Hastada çok sayıda lezyon varsa ya da birçok kişiyi etkileyen küçük salgın varsa oral antibiyotik, 7 gün süre ile tercih edilmelidir.

Ektima için oral antibiyotik tedavisi
önerilmelidir.

Tedavi süresi 7 gün

Stevens DL ve ark.Guidelines for the diagnosis and management of skin and soft tissue infections: 2014 update by the Infectious Diseases Society of America. Clin Infect Dis.2014 Jul 15;59(2):e10-52.

İmpetigo- Ektimada Tedavi

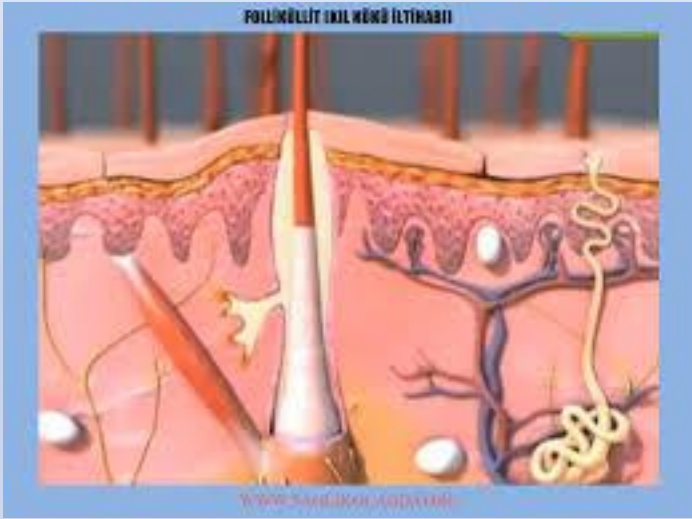
	Ampirik tedavi	Erişkin	Çocuk dozu
İmpetigo	Sefalekssin	4x500mg/gün	25-50mg/kg/gün(3-4 doza bölünerek)
	Dikloksasilin	4x500mg/gün	-
	Amoksilin/klavulanat	2x875/125/gün	25mg/kg/gün, 2 doza böl
	Eritromisin	4x500mg/gün	40mg/kg/gün, 3-4 doza bölünerek
	Klindamisin	4x300mg/gün	20mg/kg/gün 3-4 doza bölünerek
	Mupirosin	Günde 2 kez topikal	Günde 2 kez lokal

Ektima

Yukarıdaki oral antibiyotikler kullanılır.

Folikülit

Kıl kökünün bakteriyel infeksiyonudur.

Folikülit tablosunda
inflamasyon ve süpürasyon
sadece epidermiste sınırlı

Fronköl

Deri ve deri altı dokusunun süpurasyonu ile giden akut infeksiyonu

Genellikle *Staphylococcus aureus* etken,

Tedavi : drenaj, sistemik bulgu varsa antibiyotik başlanır.

Karbonkül

Yüksek ateş, titreme gibi sistemik bulguların eşlik ettiği , birden fazla kıl follikulini tutan inflamatuvar nodul, bir veya birden çok apse topluluğu

© Mayo Foundation for Medical Education and Research. notkurdu.com

Tedaviye antistafilokoksik bir ajanla başlanmalı.
İnsizyon ve drenaj önerilir

Apse

Ağrılı, hassas ve fluktuasyon veren, eritematoz zeminde kırmızı renkli noduler lezyonlar

Lezyonun etrafı endurasyon ile çevrili, ağrılı ve drene edecek pü birikimi var
Etken genellikle *S. aureus*

Tedavi drenaj

- Kutanöz apselerde 5-10 gün süreli antimikrobiyal tedavi endikasyonları:
  - ateş $>38^{\circ}\text{C}$, veya $<36^{\circ}\text{C}$ altında ,
  - nabız $>90/\text{dak}$ ise, solunum sayısı $>24/\text{dakika}$,
  - WBC $>12.000\mu\text{L}$ veya <400 hücre

Selülit

- Akut başlangıçlı deride veya deri altındaki adipoz dokulara da yayılan enfeksiyondur .
- Eritem, şişlik veya endurasyon, lokal ısı artışı, palpasyon ile hassasiyet veya ağrı
Lenfanjit veya bölgesel lenf adenopati görülebilir
- Şiddetli selülitte sistemik bulgular görülür.

Selülit

- Tanı: Rutin olarak kültür yapılması önerilmez. Kan kültürü, deri aspirasyonu, biyopsi ya da sürüntü kültürü özel durumlarda önerilir.
  - kemoterapi alan malignensi hastaları,
  - ciddi hücresel immun yetmezliği olanlar, nötroopenik hastalar
  - hayvan ısırıkları

Erizipel

- Sıklıkla grup A beta hemolitik streptokok neden
- Derinin ısısı artar, rengi kızarır, ağrılıdır ve **etrafında demarkasyon hattı bulunur,**
- akut faz reaktanları artar, yüzeysel lenfanjitle karakterizedir.
- Sistemik bulgular; ateş, üşüme, titreme gibi

DYDİ Yönetimi

- 1. Pürülan DYDİ
  - Fronkül
  - Karbonkül
  - Apse
- 2. Pürülan olmayan DYDİ
  - Erizipel
  - Selülit.
  - Nekrotizan enfeksiyonlar

Stevens DL et al. Infectious Diseases Society of America. Practice guidelines for the diagnosis and management of skin and soft tissue infections: 2014 update by the Infectious Diseases Society of America. Clin Infect Dis. 2014 Jul 15;59(2):e10-52.

Deri ve Yumuşak Doku İnfeksiyonu Yönetimi

Pürülan Olmayan DYDİ

Nekrotizan infeksiyon, sellülit,, erizipel

Şiddetli

Acil cerrahi konsültasyon/
Debritman
Nekrotizan infeksiyonu dışla
Ampirik tedavi:
Vankomisin+
Piperasillin -
Tazobaktam

Kültür-Antibiyogram

Nekrotizan infeksiyon ise

Monomikrobiyal:

S.Pyogenes

Penisilin + Klindamisin

Clostridial sp

Penisilin + Klindamisin

Vibrio vulnificus

Doksisiklin + Sefdazidim

Aeromonas hydrophila

Doksisiklin+Siprofloksazin

Polimikrobiyal

Vankomisin + Piperasillin –Tazobaktam

Orta şiddetli

IV tedavi:
Penisilin veya
Setriakson
veya
Sefazolin
veya
Klindamisin

Hafif

Oral tedavi:
Penisilin Oral
veya
Sefalosporin
veya
Dikloksasilin
veya
Klindamisin

Pürülan DYDİ

Fronkül, Karbonkül, Abse

**Şiddetli
insizyon-drenaj
ve kültür-
antibiyogram**

Ampirik
Tedavi ¹
Vankomisin
veya
Daptomisin
veya
Linezolid

MRSA ise:
Ampirik tedavi
MSSA ise :
Nafsilin veya
Sefazolin veya
Klindamisin

**Orta Şiddetli
insizyon-
drenaj
ve kültür-
antibiyogram**

Ampirik
tedavi :
TMP/SMX
veya
Dikloksasilin

MRSA ise:
TMP/SMX
MSSA ise :
Dikloksasilin
veya
Sefalekssin

**Hafif
insizyon-
drenaj**

¹ Daptomisin çocukda onayı yok, Vankomisin önerilir, Klindamisin direnci <%10-15 ise kullan

1. Pürülan DYDİ

- Apse,
- fronkül,
- karbonkül

Tanı:

Aspirasyon önerilir

Aspirasyon materyalinden etkeni göstermek
açısından Gramboyama

1. Pürülan DYDİ tedavi yaklaşımı

- **1a. Pürülan hafif infeksiyon**

- Pürülan akıntı/lezyon mevcut ancak ,
sistemik infeksiyon bulgusu yok

**sadece insizyon ve drenaj
yeterlidir.**

1. Pürülan DYDİ tedavi yaklaşımı

1b. Orta şiddetli infeksiyon

Pürülan akıntı ile birlikte infeksiyonun sistemik bulguları görülür.

- Tedavi: İnsizyon-drenaj ve kültür-antibiyogram
  - Gram boyama etkeni göstermek açısından önemli (streptokok, stafilokok)

- Ampirik tedavi: Doksisiklin veya TMP-SMZ

- Etkene yönelik tedavi:

Etken MSSA ise

- Klindamisin
- Sefazolin
- Klindamisin

Etken MRSA ise

TMP-SMZ

1. Pürülan DYDİ tedavi yaklaşımı

- **1c. Pürülan şiddetli infeksiyon**
  - Ateş, taşikardi, takipne, lökositoz ya da lökopeni bulguları olanlar
  - veya immunsuprese hastalar
  - Veya başlangıç oral antibiyotik+insizyon ve drenaja yanıt vermeyen olgular

1c. Pürülan şiddetli enfeksiyon yönetimi

- Başlangıçta hastaneye yatış
- İnsizyon-drenaj
- Kültür-antibiyogram
- Ampirik tedavi başla!
  - Vankomisin
  - Teikoplanin
  - Daptomisin
  - Linezolid

Kültür antibiogram sonucu:
MSSA belirlenirse
parenteral yolla

- Sefazolin
- Ampisilin/sulbaktam
- Klindamisin

MRSA belirlenirse parenteral yolla

- Vankomisin
- Teikoplanin
- Daptomisin
- Linezolid
-

2. Pürülan olmayan DYDİ yönetimi

2a. Hafif infeksiyon

sellülit ya da erizipel

Ayaktan oral tedavi

- Erizipel tedavi: Penisilin V
- Selülit tedavi:
  - Amoksisilin/klavulanat
  - Klindamisin
  - Dikloksasilin
  - Sefalekssin
  - Sefadroksil

2. Pürülan olmayan DYDİ yönetimi

2b. Orta şiddetli infeksiyon

- Sistemik bulgularla birlikte sellülit ve erizipel
  - komorbidite var(DM, venöz yetmezlik, obesite gibi) Komplike olabilir ya da ilerleyebilir.
- Gerekli ise kısa süreli hospitalizasyon

Ampirik intravenöz tedavi

- Ampisilin/sulbaktam
- Sefazolin
- Klindamisin
- Seftriakson (*Baş- boyun bölgesinde infeksiyon)

2c. Şiddetli pürülan olmayan infeksiyon (Sellülit/erizipel)

Genel durum bozukluğu, Toksik görünüm, ateş, taşikardi, takipne ve/veya hipotansiyon

Tedavi yaklaşımı

- Acil cerrahi inceleme
- Gerekli ise debritleme
- Nekrotizan infeksiyon dışlanana kadar ampirik tedavi **Piperasilin tazobaktam +vankomisin** başlanır.

Kültür antibiyogram sonuçlarına göre tedavi yönlendirilir.

Selülit -Erizipel

- Yatırılarak parenteral tedavi endikasyonları:
  - Oral antibiyotik tedaviye yanıtızsız ya da sistemik infeksiyon bulguları var,
  - Veya immunsuprese,
  - Veya bül, deride soyulma gibi derin infeksiyon bulguları, hipotansiyonu, organ disfonksiyonu olan hasta

Komplike deri ve yumuşak doku infeksiyonu (kDYDİ) düşündüren durumlar

- Derin doku tutulumu, (derialtı yağ dokusunu kapsayan)
- Cerrahi girişim gereksinimi
- Perianal alan tutulumu
- Diyabetik ayak infeksiyonu
- Eşlik eden önemli bir hastalığın varlığı (diyabet, obezite, immunsupresyon gibi)

Komplike deri-yumuşak doku infeksiyonu yönetimi

- Yumuşak doku infeksiyonu + sistemik toksisite bulgularının varlığında hastaneye yatış düşünülmeli
  - Yüksek ateş ya da hipotermi
  - Taşikardi (>100 /dakika)
  - Hipotansiyon (90 mm Hg'nin altı ya da baz değerden 20mmHg düşme olması)
  - Kan kültürü pozitifliği ve antibiyotik duyarlılık sonuçları önemli
  - Lökositoz, kreatinin, CPK yüksekliği
  - Ciddi CRP artışı >130 mg/L

Tanıda kan kültürü ne zaman?

- Kan kültürü komplike olgularda ve sistemik şiddetli bulgusu olan erişkin ve çocuklarda yapılmalıdır.

Fenster DB, Renny MH, Ng C, Roskind CG.Scratching the surface: a review of skin and soft tissue infections in children. Curr Opin Pediatr.2015 Jun;27(3):303-7.)
Trenchs V¹, Hernandez-Bou S, Bianchi C, Arnan M, Gene A, Luaces C. Blood Cultures Are Not Useful in the Evaluation of Children with Uncomplicated Superficial Skin and Soft Tissue Infections. Pediatr Infect Dis J. 2015 Sep;34(9):924-7.)

kDYDİ yönetimi

- Sepsis sendromu veya hayatı tehdit eden infeksiyon (nekrotizan fasiit gibi)
- **Yüksek olasılıkla YBÜ takip,**
- Acil cerrahi değerlendirme
- Parenteral antibiyotik
- Nekrotizan fasiit tedavisi gibi davran!

kDYDİ Antimikrobiyal tedaviye ne zaman başlanmalı?

- Amaç infeksiyonu durdurarak yaşamı ve ilerleyici doku hasarını önlemektir

1. Tedavi klinik tanı konulduktan sonra mümkün olduğunca çabuk başlanılmalıdır

2. Sıklıkla tedaviye ampirik olarak başlanır
Ancak tedavi başlamadan önce uygun örnekler alınmalıdır.

Kesin tedavi infekte dokunun kültür sonuçları esas alınarak düzenlenmeli

3. Tedavi hastalığın şiddeti ve başlangıçta tahmini etken/ler bazında seçilmeli

Klinik ve epidemiyolojik veriler dikkate alınarak seçilmeli!

Özel tedavi düzenlenmesi gerektiren durumlar

- Perirektal, genital, veya el infeksiyonları
- infeksiyon bölgesinde insan veya hayvan ısırığı
- Yüksek ateş (oral $>38.5^{\circ}\text{C}$)
- Immun sistemi baskılanmış bireyler: diyabet, kronik bobrek yetersizliği
- Immunsupressif ilaç kullananlar
- Morbid obez(gövde-kitle endeksi >40),
- Cerrahi bölge veya prostetik- alete bağlı infeksiyon
- Daha önce 14 gün antistafilokokkal etkin bir antibakteriyel ilaç kullanma

Tedavide (Metisiline dirençli *S. aureus*) MRSA'nın kapsanması gereken durumlar

- Önceki MRSA infeksiyonu hikayesi, MRSA kolonizasyonu
- Toplum kökenli MRSA riskinin yüksek olması durumunda predispozan faktörlerin varlığı
- Klinik olarak **şiddetli infeksiyonun** olması
- Tedavi seçenekleri
  - Vankomisin
  - Teikoplanin
  - Daptomisin
  - Linezolid

Logman JFS, Stephens J, Heeg B et al. Comparative effectiveness of antibiotics for the treatment of MRSA complicated skin and soft tissue infections, *Curr Med Res Opin* 2010;26(7):1565-78.

Metisiline duyarlı ve dirençli *S. aureus* ve Streptokok DYDI' larında tedavi önerileri

Hastalık	Antibiyotik	Erişkin Doz/gün	Çocuk Doz/gün
Deri yumuşak doku MSSA infeksiyonu	Sefazolin	3x1g, i.v	50mg/kg/gün, 3 doza bölünerek
	Amoksisilin/klavulanat	2x1g , oral	40-50 mg/kg/g gün, 3 doza bölünerek
	Ampisilin/sulbaktam	4x1.5-2 g/gün, parentersl	40-50 mg/kg/g gün, 3 doza bölünerek
	Klindamisin	3x600mg, i.v ya da 4x300mg oral	25-40mg/kg/gün i.v. , 3 doza bölünerek ya da oral 25-30mg/kg/gün
	Dikloksasilin	4x500mg, oral	25-50mg/kg/gün, 4bölünmüş dozda oral
	Sefalekssin	4x500mg/gün, oral	25-50mg/kg/gün, 4bölünmüş dozda oral
	Doksisiklin	2x100mg, oral	8 yaş altına önerilmez
	Trimetoprim/sulfametaksazol	2x1-2, oral	8-12mg/kg, 4 bölünmüş dozda i.v yada 2 bölünmüş dozda oral
Deri-yumuşak doku	Vankomisin	2x15mg/kg, i.v.	40mg/kg/gün, 4 doza bölünerek
MRSA infeksiyonu	Linezolid	2x600mg, i.v. veya oral	10mg/kg/gün, 2 doza bölünerek
	Daptomisin	1x4mg/kg, i.v.	
	Tigesiklin	2x50mg, i.v (100mg,yükleme dozu)	8 yaş altına önerilmez
	Klindamisin	3x600mg, i.v ya da 4x300mg oral	25-40mg/kg/gün i.v. , 3 doza bölünerek ya da oral 25-30mg/kg/gün
	Doksisiklin	2x100mg, oral	8 yaş altına önerilmez.
	Trimetoprim/sulfametaksazol	2x2 tablet, ya da 2x1 fort tablet oral	8-12mg/kg, 4 bölünmüş dozda i.v yada 2
	Fusidik asit**	3x500mg tablet , oral	bölünmüş dozda oral
Deri-yumuşak doku streptokok infeksiyonu	Penisilin Kristalize	4-6x2 milyon ünite	60.000-1000.00U./kg, her 6 saatte bir
	Klindamisin	3x600mg, i.v	3x10-13mg/kg, i.v
	Sefazolin	3x1g, i.v	33mg/kg/ 8 saatte bir i.v
	Penisilin VK	4x250-500mg, oral (sadece hafif şiddetli infeksiyon)	
	Sefalekssin	4x500mg, oral	

3. Nekrotizan deri ve yumuşak doku infeksiyonları

- Kas ve fasya tabakası gibi derin dokuda hasar oluşturur.
- Hızlı doku destrüksiyonu, sistemik toksisite bulguları, ekstremitte kaybı ve yüksek mortalite ile seyreder.
- Klinik
  - nekrotizan fasiit
  - nekrotizan selülit,
  - myosit,

Wong.CH, Chang HC, Pasupathy S, et al. Necrotizing fasciitis: clinical presentation, microbiology, and determinants of mortality. J Bone Joint Surg Am 2003; 85-A:1454

Nekrotizan infeksiyon için risk faktörleri

- Diyabet,
- İlaç bağımlılığı,
- travma,
- periferik vasküler hastalık,
- obezite,
- immunsupresyon,
- cerrahi uygulanması

Nekrotizan fasiit

- Deri altı dokusunun derin yerlesimli infeksiyonu, fasya ve yağ dokusunda ilerleyici hasara yol açar.
- İnfeksiyon hızlı bir şekilde yayılır ve ciddi doku nekrozu hayati tehlike oluşturur

Nekrotizan DYDİ

- Tip 1 infeksiyon polimikrobiyal, **Gram negatif ve anaeroplari içerir.**
- Tip 2 infeksiyon monomikrobiyal olup, *S. pyogenes'i* içerir
- Tip 3 infeksiyonlar *Clostridia* türlerini içerir, gazlı gangren olarak tanımlanır

Nekrotizan fasiit

- Monomikrobiyal veya polimikrobiyal olabilir.

- **Monomikrobiyal**

- *AGBHS, S.aureus, V. vulnificus, A. hydrophilia* ve diğer streptokoklar.

- **Polimikrobiyal**

- *Enterobacter spp, Aeromonas spp, E. coli, Proteus spp, Klebsiella spp, Enterococcus spp, MRSA*

- **Baş ve boyun nekrotizan fasiiti**

- *Fusobacteria, Anaerop streptokok, Bacteroides*, ve spiroket gibi ağız anaeroplari

- **Fournier gangreni**

- Aerobik ve anaerobik miks flora. *Staphylococcus* ve *Pseudomonas* grubu mikroorganizmalar

3a. Nekrotizan fasiit evreleri

Evre 1: Palpasyon ile hassasiyet (görünür deri tutulumunun dışına uzanan), eritem, şişme, deride ısı artışı.

Evre 2: Bül formasyonu (seröz sıvı), deride fluktuasyon.

Evre 3: Krepitasyon, deride anestezi, renk koyulaşması, gangrene varan deri nekrozu.

3a. Nekrotizan fasiit muayene bulguları

- Şiddetli ağrı
- Koyu renkli bül
- Ciltte kanama
- Deride nekroz veya ekimoz
- Deride soyulma
- İleri dönemde kutanöz anestezi
- Hızlı ilerleme
- Yumuşak dokuda gaz

Subkütan dokuların tahta sertliği hissi bulgusu ayırıcı tanıda önemli

3a. Nekrotizan fasiit

Fournier Gangreni

- Skrotum, penis ve vulvadani başlangıçlı
- İlerleyici infeksiyon
- Ortalama yaş 50
- Çoğu hastada **altta yatan hastalık mevcut**
- Başlangıçta perianal ya da retroperitoneal infeksiyon
  - Fasialar boyunca genital sistem, üriner sisteme yayılım
- Travma sonucu da meydana gelebilir.

Skorun >7 olması nekrotizan fasiiti düşündürmeli

(LRINEC)' skorlama sistemi

Değişkenler, Birim	β	Skor
C- reaktif protein, mg/L		
<150	0	0
>150	3,5	4
Lökosit sayısı, mm³		
<15	0	0
15-25	0,5	1
>25	2,1	2
Hemoglobin, g/dl		
>13,5	0	0
11-13,5	0,6	1
<11	1,8	2
Sodyum, mmol/L		
>135	0	0
<135	1,8	2
Kreatinin, mg/dL		
<1,59	0	0
>1,59	1,8	2
Glukoz, mg/dL		
<180	0	0
>180	1,2	1

Nekrotizan DYDİ radyolojik tanı

- MRI, USG, direkt grafi kritik önemli!
  - Hastada infeksiyon seviyesini belirlemek,
  - gaz, apse varlığını veya nekrozu göstermek
- Radyolojik görüntüleme;
  - Ayak incelemesinde cilt altı gaz gölgeleri
- Cerrahi eksplorasyon veya debritleme **tanı koymada yararlı**
- myonekroz ya da nekrotizan infeksiyonlar da **tedavi edici**
  - » (IDSA Guidelines)

3b. Nekrotizan selülit

- Sinerjistik nekrotizan sellülit nekrotizan tip 1 fasiitin bir varyantıdır.
  - **Nekrotizan sellülit**
  - **Meleney'in sinerjistik gangreni**
- Klostridium ve sporsuz anaeroplara (Bacteroides, peptostreptokok) etken
- Tek başına anaeroplara ya da fakültatif koliform, streptokoklar, stafilokoklarla miks infeksiyon şeklinde görülür.

3b. Nekrotizan selülit

- Yüzeyel doku, faysalar ile kas gruplarının birlikte etkilenir
- Hızlı başlar, yayılır.
- Genellikle bacaklar ve perinede görülür.
- Perirektal ve iskiorektal apseler önemli eğilim yaratan faktörler olarak belirlenmiştir.
- Tedavi nekrotizan fasiite benzer,
- ancak cerrahi derin lokasyonda önerilir.

3c. Nekrotizan myosit

- Mortalitesi yüksek
- Kaslarda eritem, şişlik seropürülan akıntı
  - Gazlı gangrenden farklı eritem erken bulgu, ağrı ise geç bulgu
- Anaerob streptokok, ve stafilokoklar en sık etken
- Tanı: MRI
- Tedavide insizyon ve drenaj +antimikrobiyal tedavi önerilir.

Yoder E. Rev Infect Dis 1987; 9:382.

Jahson L, J Infect Dis 1992; 24:661.

Pyomiyosit

- Özellikle HIV ve diyabetli hastalarda sık
- Sıklıkla etken *S. aureus*,
- Nadiren *S. pneumoniae* veya gram-negatif enterik basiller
- Kas grupları arasında pü görülür.
  - Sıklıkla ekstremitelerde tek kas grubunda lokalize ağrı, kas spazmı , ateş
  - (Psoas veya gövde kasları da tutulabilir.)
- Palpasyonla ele gelmez
- Tutulan alanda tahta hissi,sabit, ağrı ve hassasiyet vardır.
- İlerlemiş olgularda apseler görülür.
- Tanı:
- Örnek alınması önerilir. Kan kültürü ve apse materyali kültürü
- MRI önerilir. USG veya CT de yardımcıdır.
- Tedavi:
- Drenaj + parenteral antibiyotik başlanması

Nekrotizan fasiitte mortalite yüksek Erken tanı önemli !!

Nekrotizan fasiit yönetimi

- Hastaneye yatış,
  - uygun sıvı tedavisi,
  - ölü dokuların radikal cerrahi debritleme,
  - parenteral geniş spektrumlu antibiyotik
  - destek tedavi
-
- Sartelli M, et al. World Society of Emergency Surgery (WSES) guidelines for management of skin and soft tissue infections. World Journal of Emergency Surgery 2014, 9:57.

Komplike Deri-Yumuşak Doku Enfeksiyonları Antimikrobiyal Tedavisi I

Klinik Tablo	Önerilen Antibiyotik		
Nekrotizan fasiit, miyozit		Erişkin Dozu	Çocuk Dozu
Miks enfeksiyon	Piperasilin/tazobaktam + Veya Karbapenem İmipenem/silastatin Meropenem Ertapenem +Vankomisin* Veya Vankomisin +Seftriakson veya Sefotaksim +Metronidazol veya Klindamisin	3-4x3.75mg/gün, i.v 4x500mg/gün i.v 3x1g/gün, i.v 1x1g/gün, i.v 2x15mg/kg/gün, i.v 30mg/kg/gün 2 doza bölünerek 1x2g/gün i.v 4x2g/gün i.v. 4x500mg/gün, i.v 3x600-900mg/gün i.v	4x 60-75mg/kg/gün i.v 3-4x15mg/kg/gün , 3 ay üzerinde 3x20mg/kg/gün , i.v. 2x15mg/kg/gün, i.v 3x10 4x10-15mg/kg/gün, i.v 4x15mg/kg/gün 2-3x50-100mg/kg/gün, i.v 2x15mg/kg/gün, i.v 2x10-13mg/kg, i.v

* MRSA kuşkusunda ya da ürediğinde tedavide vankomisin dışında teikoplanin, linezolid, daptomisin gibi diğer MRSA etkili ajanlar da kullanılabilir

Komplike Deri-Yumuşak Doku İnfeksiyonları Antimikrobiyal Tedavisi II

<i>Streptococcus</i>	Penisilin+ Klindamisin	4-6x2-4milyon ünite/gün, i.v 3x600-900mg/gün i.v	3-4x40.000-60 000 İU/kg/gun 3-4x15-40 mg/kg/gün i.v
<i>Staphylococcus aureus</i>	Sefazolin Klindamisin Vankomisin(dirençli suş varlığında)	3x1 g/gün, i.v 3x600-900mg/gün i.v 2x15mg/kg/gün, i.v	2-3x 50-100 mg/kg/gün, i.v 3-4x15-40 mg/kg/gün i.v 4x15mg/kg/gün İV
Klostridium türleri (Gazlı gangren, <i>C. perfringens</i> etken)	Penisilin + Klindamisin	4-6x2-4milyon ünite/gün, i.v 3x600-900mg/gün i.v	3-4 x40.000-60 000 İU/kg/gun 3-4x15-40 mg/kg/gün i.v
<i>Aeromonas hydrophila</i>	Doksisiklin + Siprofloksasin veya Seftriakson	2x100mg/gün, i.v 2x400mg/gün, i.v 1x2g/gün	2x4mg/kg/gün oral/iv >8 yaş 3x30mg/kg/gün /iv >5 yaş 1x20-80 mg/kg/gün iv >1 yaş
<i>Vibrio vulnificus</i>	Doksisiklin + Seftriakson veya Sefotaksim	2x100mg/gün, i.v 1x2g/gün, i.v 3x2g/gün, i.v	2x4mg/kg/gün oral/iv >8 yaş 1x20-80 mg/kg/gün iv >1 yaş 2-3x50-100 mg/kg/gün, iv >1 yaş
Piyomiyosit			
Metisiline duyarlı <i>S. aureus</i>	Sefazolin veya Ampisilin/sulbaktam	3x1 g/gün, i.v 4x1.5-2g/gün , i.v	2-3x 50-100 mg/kg/gün, i.v 4-3x 150 mg/kg/gün, i.v
MRSA	Vankomisin	2x15mg/kg/gün, i.v	4x15mg/kg/gün İV

Gazlı gangren yönetimi

Klostridial myonekroz antimikrobiyal kesin tedavisinde

Parenteral tedavi

- Penisilin 6x4milyonÜnite/gün+klindamisin 3x900mg /gün i.v
- Antimikrobiyal tedavi süresi debritleme yeterli olana ve hastanın hemodinamik durumu normalleşene kadardır.
- Süre hasta bazında belirlenir.
- Hiperbarik oksijen tedavisinin yeri tartışmalı

• Son 10 yılda tetanus aşısı olmayanların aşısı

DYDİ Özel durumlar

İmmün sistemi baskılanmış hastalardaki deri ve yumuşak doku infeksiyonları etken ve klinik tablolar

Dönem	Etken mikroorganizmalar	Klinik tablo
Başlangıç dönemi <7 gün	Koagulaz negatif Stafilokoklar, viridan Streptokoklar, Enterokoklar, <i>S. aureus</i> , <i>Corynebacterium</i> türleri, <i>Clostridium</i> türleri ve <i>Bacillus</i> türleri.	Fokal eritematoz lezyonlar şeklinde başlamakla birlikte makuler veya makulopapuler erupsiyonlar ve selülit tablosuna kadar ilerleyebilmektedir
Takip eden dönem >7 gün	% 10-15'inden Gram negatif bakteriler, %30-40'ından antibiyotik dirençli Gram pozitif bakteriler, >%50 ise funguslar etken olarak	Tek veya multiple noduler deri lezyonları, pembeden kırmızıya subkutanöz papül veya noduller şeklinde, en sık gövde veya
	<i>C. albicans</i> ve <i>C. tropicalis</i> , <i>A. fumigatus</i>)	ekstremitelerde

Cerrahi alan infeksiyonu

- Cerrahi alan infeksiyonunda sütürlerin alınması+ insizyon ya da drenaj + sistemik infeksiyon bulgusu varlığında uygun antibiyotik tedavisi başlanması önerilir.
  - MSSA için birinci kuşak sefalosporin ya da anti-stafilokoksik penisilin;

MRSA için risk faktörü varlığında

- Yakın zamanda hastaneye yatış,
- yakın zamanda antibiyotik kullanma,
- önceki MRSA enfeksiyonu,
- nazal kolonizasyon)
- vankomisin veya linezolid veya daptomisin veya teikoplanin başlanması önerilir.

- GIS, perine, kadın genital sistem, aksilla ameliyatını yapılmış ise tedaviye **Gram negatif basillere ve anaeroplara etkili bir kombinasyon** önerilir.
- Gram negatif basillere etkili bir sefalosporin veya kinolon+ metronidazol kombinasyonu

ISIRIK SONRASI GELİŞEN DERİ VE YUMUŞAK DOKU İNFEKSİYONLARI

- aerop ve anaerop bakterilerin bir arada olduğu miks bakteriyel infeksiyon
- Köpek ve kedi ısırığı *Pastorella* türleri etken
- Ayrıca *S. aureus* ve streptokoklarda etken olabilir.
- Aspleni ve karaciğer yetmezliğinde *Capnocytophaga canimorsus*
- Bacteroides türleri, anaerob streptokoklar, peptostreptokoklar da etken olabilir

Tanı

- Aerop ve anaerop kültürler alınmalı,
- CRP
- Sedimentasyon

Hayvan ısırığı tedavi

- Kedi veya köpek ısırıkları sonrasında preemptif antimikrobiyal tedavi **3-5 gün süre** ile aşağıdaki endikasyonlarda mutlaka yapılmalıdır:
  - İmmünkompromize hastalar
  - Asplenik hastalar
  - İleri düzey karaciğer yetmezliği olan hastalar
  - Etkilenen bölgede ödem olan hastalar
  - Yüz veya el gibi bölgelerden olan yaralanmalar
  - Periost veya eklem kapsülüne etki eden yaralanmalar

HAYVAN ISIRIKLARINDA TEDAVİ

Isırık türüne göre antimikrobiyal ajan	Erişkin doz Oral/gün	Çocuk dozu	Açıklamalar
Amoksisilin/ klavulanik asit	2x 500-875 mg	3x 20-40 mg/kg/gün	Bazı gram negatifler dirençli
Ampisilin/ sulbaktam	3x1,5-3gr	2-4x50-100 mg/kg/gün	Bazı gram negatifler dirençli
Piperasilin/ tazobaktam	3x3,375 gr	3x112 mg/kg/gün 2 -12 y 3x3,375 gr >12 yaş	
Ertapenem	1 gr	2x15mg/kg/gün,i.v,3ay-12 yas	MRSA'ya etkisiz
İmipenem	4x500mg	3-4x 15mg/kg/gün i.v, >3ay	MRSA'ya etkisiz
Meropenem	3x1 gr	3x20mg/kg/gün, i.v	MRSA'ya etkisiz
Doksisisiklin	2x100 mg	2x4mg/kg/gün oral/iv >8 yaş	Pasteurella multocida'ya çok etkili, bazı streptokoklar dirençli
Penisilin+ Dikloksasilin	4x500 mg+ 4 x500 mg	3-4 x40.000-60 000 İU/kg/gun 6-4 x 0,125 -0.25 gr /gün >3 ay	
TMP-SMZ	2x160/800 mg	2x8mg/kg/gün	Aeroblara karşı etkili anaeroblara karşı etkisiz
Metronidazol	4x250-500 mg	2 x 15 mg/kg/gün i.v -	Anaeroblara karşı etkili aeroblara karşı etkisiz
Klindamisin	3x300 mg	3-4x10-13mg/kg/gün i.v -	Stafilokokvestreptokoklara karşı oldukça etkili
Sefuroksim	2x500 mg	3-4x30-100 mg/kg/gün	-
Seftriakson	2x1 gr	1x20-80 mg/kg/gün iv >1 yaş	-
Sefotaksim	3-4 x1-2g	2-3x50-100 mg/kg/gün, iv >1 yaş	
Siprofloksasin	2x 500-750 mg	3x30mg/kg/gün /iv >5 yaş	Pasteurella multocida'ya çok etkili
Moksifloksasin	400 mg	önerilmez	-
Levofloksasin	750mg	Önerilmez	

İnsan ısırığı sonrası etkenler ve yaklaşım

- Genelde ağız flora bakterileri olan viridans Streptokoklar, *S. aureus*, Haemophilus türleri, *Eikenella corrodens* gibi aerob bakteriler etken
- Anaerop bakteriler: Fusobacterium türleri, Peptostreptokoklar, Prevotella türleri etkindir.
- İnsan ısırığı olgularında ayrıca Herpes, HIV, HBV ve HCV riski
- Tanı:
- Enfeksiyondan şüpheleniliyorsa aerop ve anaerop kültürler alınmalı, CRP ve sedimentasyon değerlerine bakılmalı

İNSAN İSİRİKLARINDA TEDAVİ

Amoksisilin / klavulanik asit	3x500 mg	3x 20-40 mg/kg 3x 20-40 mg/kg/gün -	Bazı gram negatifler dirençli
Ampisilin/ sulbaktam	4x 1,5-3 gr -	3x 20-40 mg/kg/gün -	Bazı gram negatifler dirençli
Doksisiklin	2x100mg	2x4mg/kg/gün oral/iv >8 yaş	Bazı streptokoklar dirençli

Lenfanjit -Lenfadenopati ile seyreden DYDİ

Kedi tırmağı hastalığı

- Etkeni *Bartonella henselae*
- Isırık veya tirmalama sonrası 3-30 gün içinde papül veya püstül
- Bölgesel lenfadenopati 3 hafta içerisinde

Basiler anjiomatoz

- Kutanöz basiller anjiomatozis HIV pozitifliği olan hastalarda
- Dermal formunda 1 mm'den birkaç santimetreye kadar bir veya birden fazla kırmızı papul.
- Ağrılı subkutanöz nodul ve koyu renk değişimi ile karakterize form

Kedi tırmağı hastalığı

- Tanı:
  - Lenf nodu ince iğne aspiratlarının 'Warthin-Starry' gümüş boyası
  - Kan kültürlerinden etken izolasyonu zor
  - Biyopsi örneklerinden PCR yapılması ile tanı doğrulanabilir.
- Tedavi:
  - Kedi tırmağı hastalığında **azitromisin** birinci gün 500mg, diğer günler 250mg/gün 5 gün
  -
  - Basiler anjiyomatozda **eritromisin yada doksisisiklin** 4 hafta önerilir

Şarbon

- Etken "*Bacillus anthracis*"
- Hayvan teması veya hayvan ürünleri ile temas en önemli risk faktörü
- en sık el ve parmaklarda
- Hayvan teması sonrası 1-12 gün içinde giriş bölgesinde kaşınma ile başlayan takiben **papul, vezikül gelişmesi ve ağrısız siyah renkli ülser**, 12-14 gün sonra skar dokusu
- Yara çevresinde ödem minor düzeyde veya malign ödem olabilir.
- Ateş yüksekliği, baş ağrısı ve halsizlik gözlenebilir.
- Bölgesel lenfadenopati ve sekonder bakteriyel infeksiyon gelişen olgularda ise pürülan akıntı saptanabilir.

- vezikül ve ödem ile seyreden ağrısız ülser
- Direkt preparat ve kültür için uygun materyal erken şarbon lezyonlarında vezikül sıvısından alınır, yayma polikrom metilen mavisi ile boyanır.
  - Örnek alınırken dikkatli olunmazsa şarbon sepsisine neden olunabilir.
  - Tanıda ELISA yapılabilir.

**Hastalığın tedavisinde
Penisilin ilk tercih**

Tularemi

- *F. tularensis*'in neden olduğu zoonotik bir hastalıktır.
- Gram negatif, fakültatif, intraselüler basil
- Hastalığın inkübasyon süresi ortalama 3-5 gün, (1-14 gün)
- Hastalığın kliniği geçiş yolu, infektif doz ve konağın immün durumuna göre değişir.

Tularemi

- Dünyada en sık **ülseroglanduler form**
  - ateş,
  - inokülasyon bölgesinde papül, püstül veya ülser ve bölgesel lenf nodlarında lenfadenit
- Ülkemizde **orofarengeal form** daha sık

Tularemi

- Laboratuvar tanı:
  - Lökosit sayısı normal veya hafif yüksek,
  - CRP ve sedimantasyonda hafif /orta düzey artış.
  - Karaciğer enzimleri yükselebilir.
  - Altın standart etkenin izolasyonu.
    - Bulaşıcılık yüksek serolojik testlerle tanı konmaktadır
- **Mikroagglütinasyon testi**
  - ELISA, PCR gibi yöntemler de tanıda kullanılabilir.
Laboratuvar tularemi şüphesinde uyarılmalıdır.

Tularemi tedavi

- Antibiyotikler erken başlandığında süpürasyon olmadan lenfadenit düzelir.
- 2 haftadan geç başlanırsa %30-40 olguda lenf nodu süpürasyon gelişebilir.
- Tularemi 7-10 gün süreli **streptomisin ya da gentamisin,**
- hafif şiddetli olguda 14 gün süreli **doksisiklin ya da tetrasiklin**
- Alternatif olarak, kinolon grubu antibiyotikler ve kloramfenikol kullanılabilir.
- Tedavinin 14 günden sonra başlanması tedavi başarısızlığı açısından bağımsız risk faktörü olarak saptanmıştır

Kutanöz Layşmanyoz

- Leishmania türü parazitler etken

- Lezyonlar ağrısız, iyileşmeyen ülseratif bir nodül veya infiltrate, diffüz geniş bir plak şeklinde yüzde ve el sırtlarında
- Volkan tarzında ülserler
- Deride uzun süren nodülo-ülseratif yaralarla seyredip atrofik skartrisle iyileşen lezyonlar
- Tanı:
- İnfeksiyon sırasında deri testi pozitif olmaya başlar
- Lezyondan alınan örneklerin boyanması ve amastigotların tanımlanması
- L. donovani tanısı parazitin kültürde üretilmesi

Kutanöz Layşmanyoz tedavi

- İlk seçenек beş değerli antimon bileşikleri
(**Meglumineantimoniate-Glucantime®**;
- **Sodyum stiboglukonat-Pentostam®**)
- Lezyonun durumu ve yeri uygunsa intralezyoner olarak uygulanması tercih edilir.
- İlk enjeksiyon sonrasında bile parazitlerin kum sineğine aktarım şansı ortadan kalkmaktadır.
- Bunun dışında fiziksel (kriyoterapi, lokal ısıtma, lazer, cerrahi eksizyon) ve immunoterapi uygulamaları da bulunmakta

Orf

- Poxviridae etken
- Hasta hayvandan insana; direkt veya indirekt temas
- dokunma (infekte hayvan, hayvan ölüsü, yeni aşılanmış hayvan, kontamine aletler) ile derideki sıyrık ve kesiler aracılığıyla, ısırılma,
- nadiren hayvanat bahçesinden bulaş

Veterinerler, çiftçiler ve aileleri, mezbaha çalışanları, yün kırpıcıları, kasaplar, kurban bayramında kesimle ilgilenenler ve etlerin özellikle baş kısımlarını işleyen ev kadınları risk grupları

Orf

- Lezyonlar temastan 3-7 gün (en fazla 2 hafta) sonra kaşıntılı eritematöz bir makül olarak başlar.
- Lezyonlar bir veya birkaç tane ;parmaklar, el ve ön kolun dorsali, nadiren yüz ve vücudun diğer bölgelerinde lokalize
- Lezyon 6-8 haftada kendini sınırlar.
- Bölgesel lenfadenopati veya lenfanjit gelişebilir.
- Tedavide **topikal sidofovir ve imiquimodin etkili**

Erizipeloid

- Etken *E. rhusiopathiae*
- Balıkçılık, deniz ürünleri ve çiftlik hayvanları ile uğraşan kişilerde
- Hayvanlarla temastan 1-7 gün sonra
- En sık el ve parmaklarda kırmızı renkli makulopapuler lezyonlar gelişir ve sentrifugal olarak yayılım gösterir .

- Hastaların 1/3'ünde bölgesel lenfadenopati veya lenfanjit tablosu
- Ağır yaygın kutanöz infeksiyon tablosu
- Sistemik semptomlar sıklıkla gözlenmez.

Erizipeloid

- Gram boyama ve kültür için biyopsi lezyonun kenarından tüm dermis kalınlığında alınmalı
- Kan kültürleri çok nadir pozitif
- **Tedavide 7-10 gün**
  - penisilin 500 mg günde dört doz
  - veya amoksisilin 500 mg günde üç doz

Ruam

- *Burkholderia mallei* etken
- Püstüler deri lezyonları ve lenfadenopati ile seyreden kutanöz lezyonlar
- Tanı: Doku biyopsi örneklerinden ve steril vücut sıvılarından izole edilebilir.
- Tedavi:
  - Seftazidim, imipenem, gentamisin, doksisisiklin ve siprofloksasin başlanabilir.
  - Antimikrobiyal duyarlılık önemlidir.

Bubonik veba

- *Y. pestis* etken
- Kutanöz veba formu: Ateş, baş ağrısı, titreme, makulopapuler lezyonlar
- ve bölgesel lenf nodlarında hassasiyet oluşur.
- Septisemi veya sekonder veba pnömonisi gelişebilir.

Veba

- Tanı:
- Süpüratif lenf nodundan aspirasyon ile alınan örneğin Gram boyama ve kültürü
- *Y.pestis* için doğrulayıcı yöntem kapsüler F1 antijenine karşı floresanla işaretli antikörlerin gösterilmesi
- Tedavi:
- 10-14 gün süre ile
- Streptomisin 2x15mg/kg i.m veya doksisiklin oral 2x100mg
- Streptomisin yerine gentamisin kullanılabilir.
- Hasta tedavi başlanmasından 48 saat sonraya kadar izole edilmelidir

• ELISA ve PCR